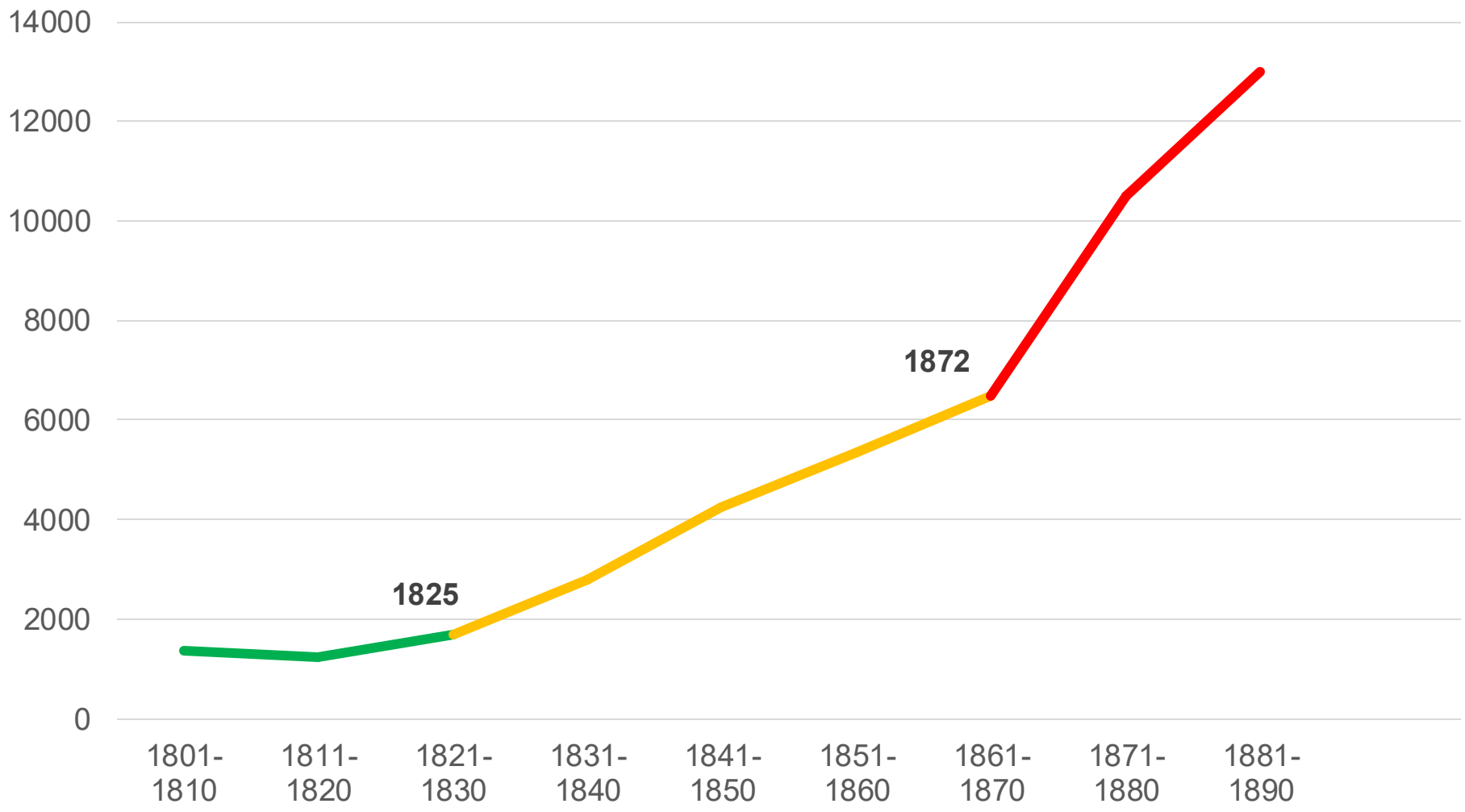
A könyvkereskedelem plebejusai

Modern antikváriumok
a 19–20. század fordulóján

Simon Melinda
Szegedi Tudományegyetem

A Magyarországon kiadott könyvek száma

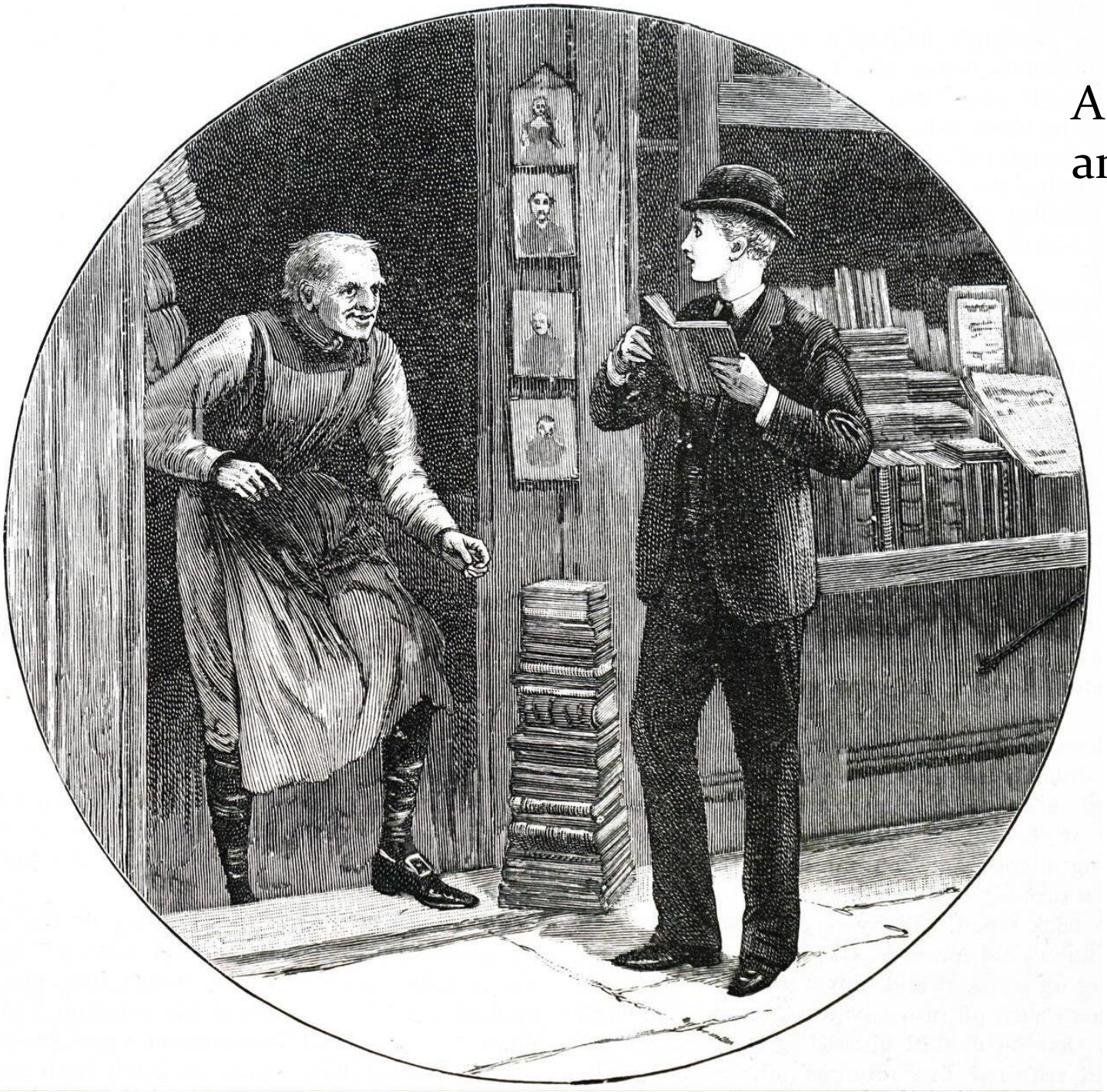

A hagyományos könyvesbolt

A tudományos antikvárium

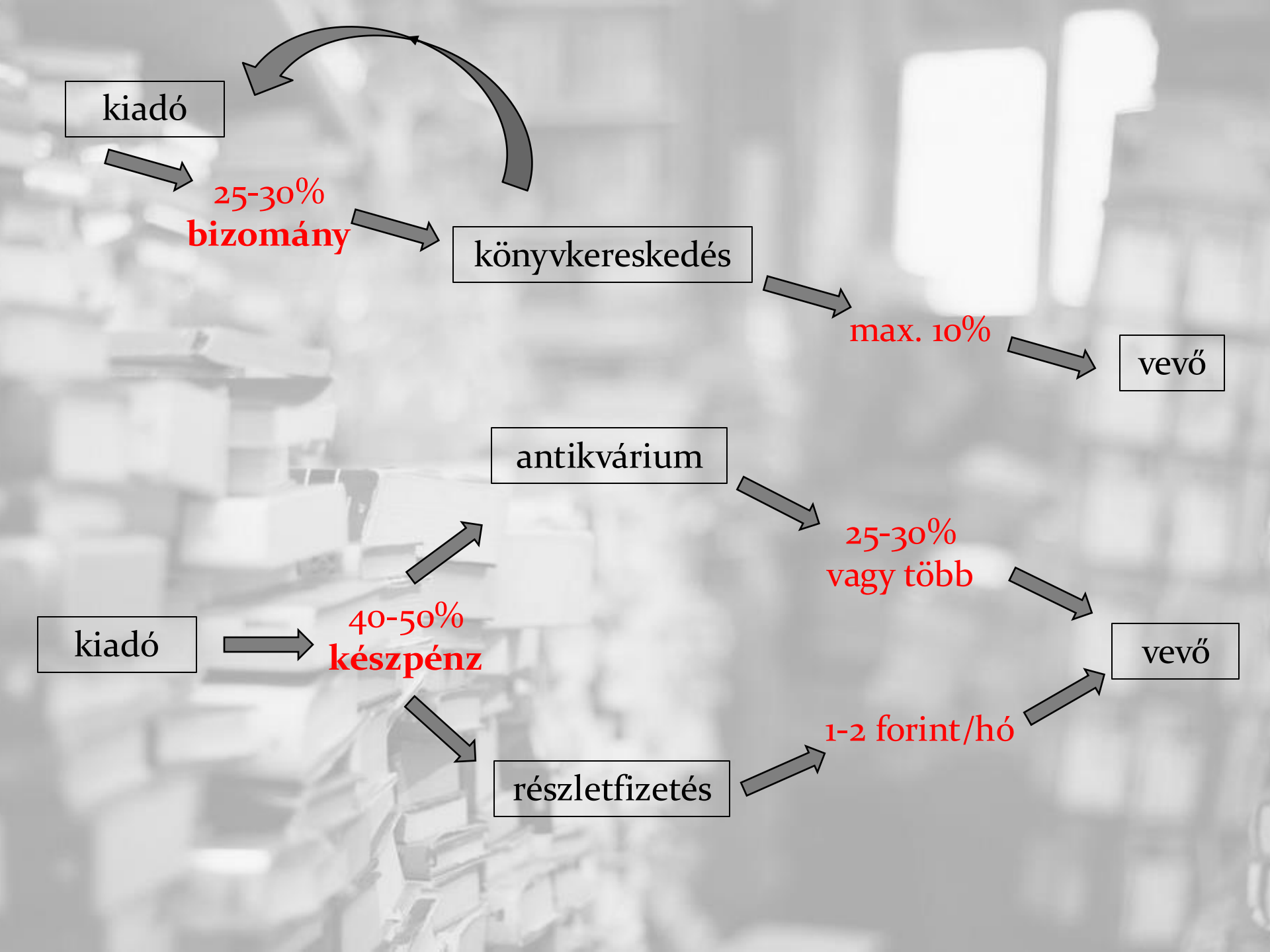
A modern antikvárium

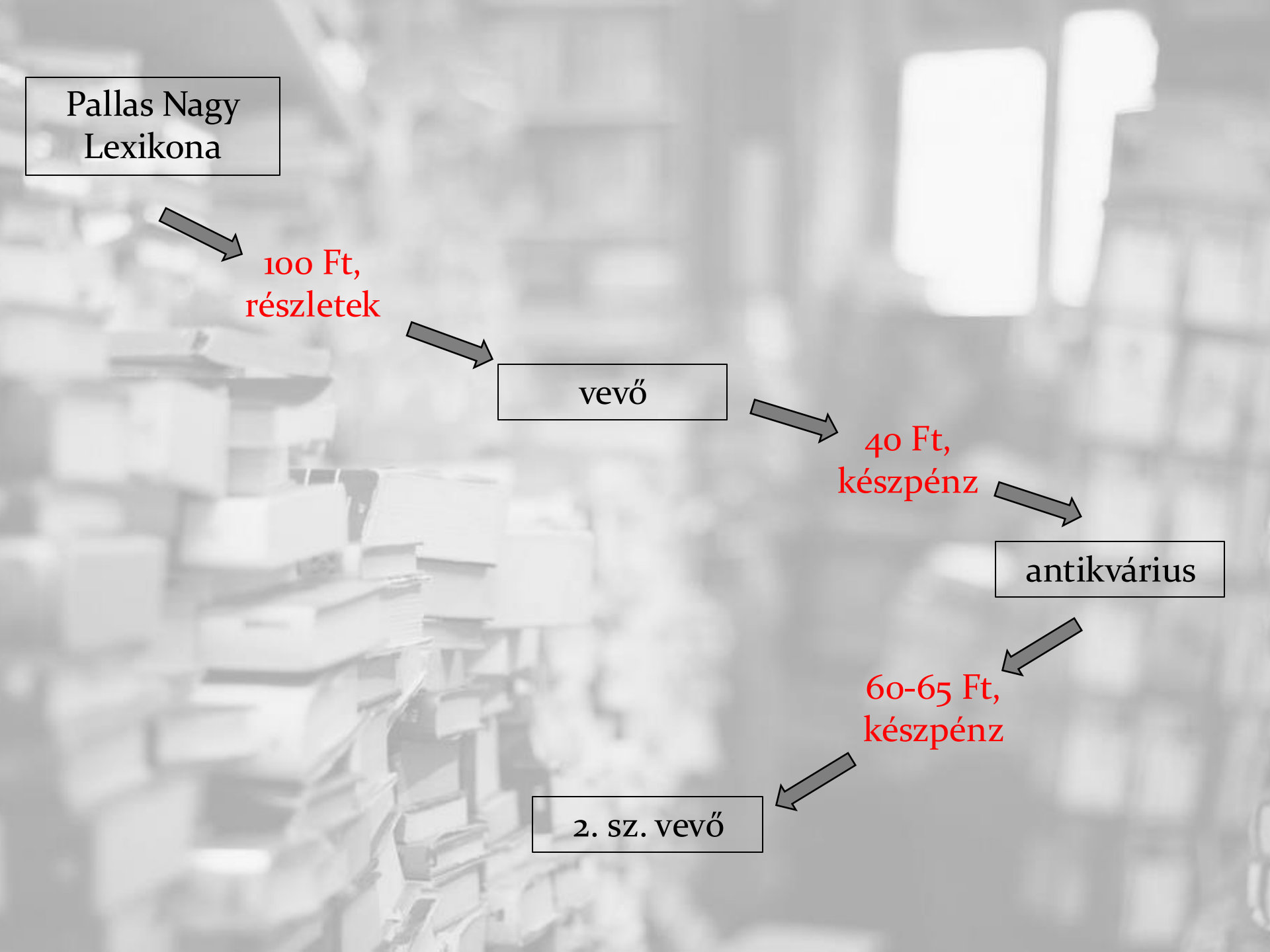
Az antiquariusnál.

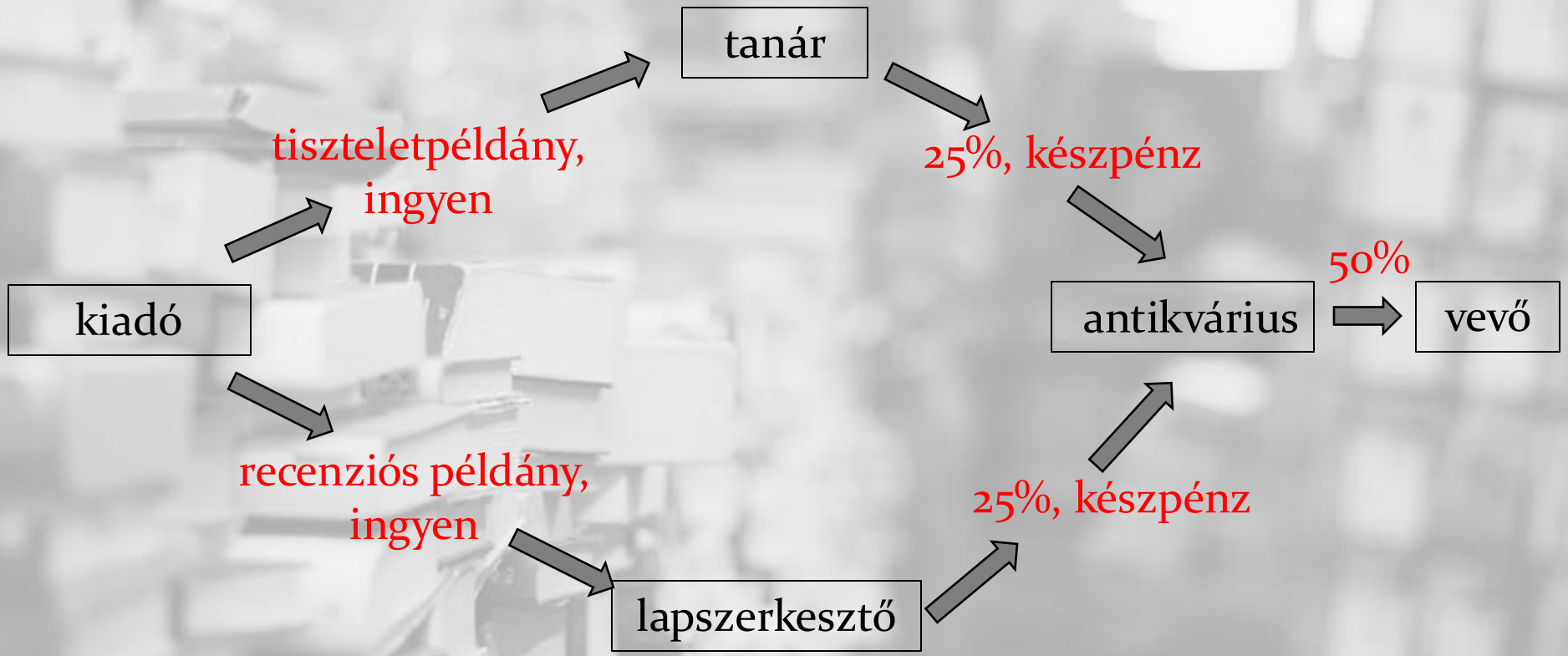
Megbüntetett antiquarius. Sajnos nem az első s bizonyára nem is az utolsó eset, a mikor lopott könyveket visz-

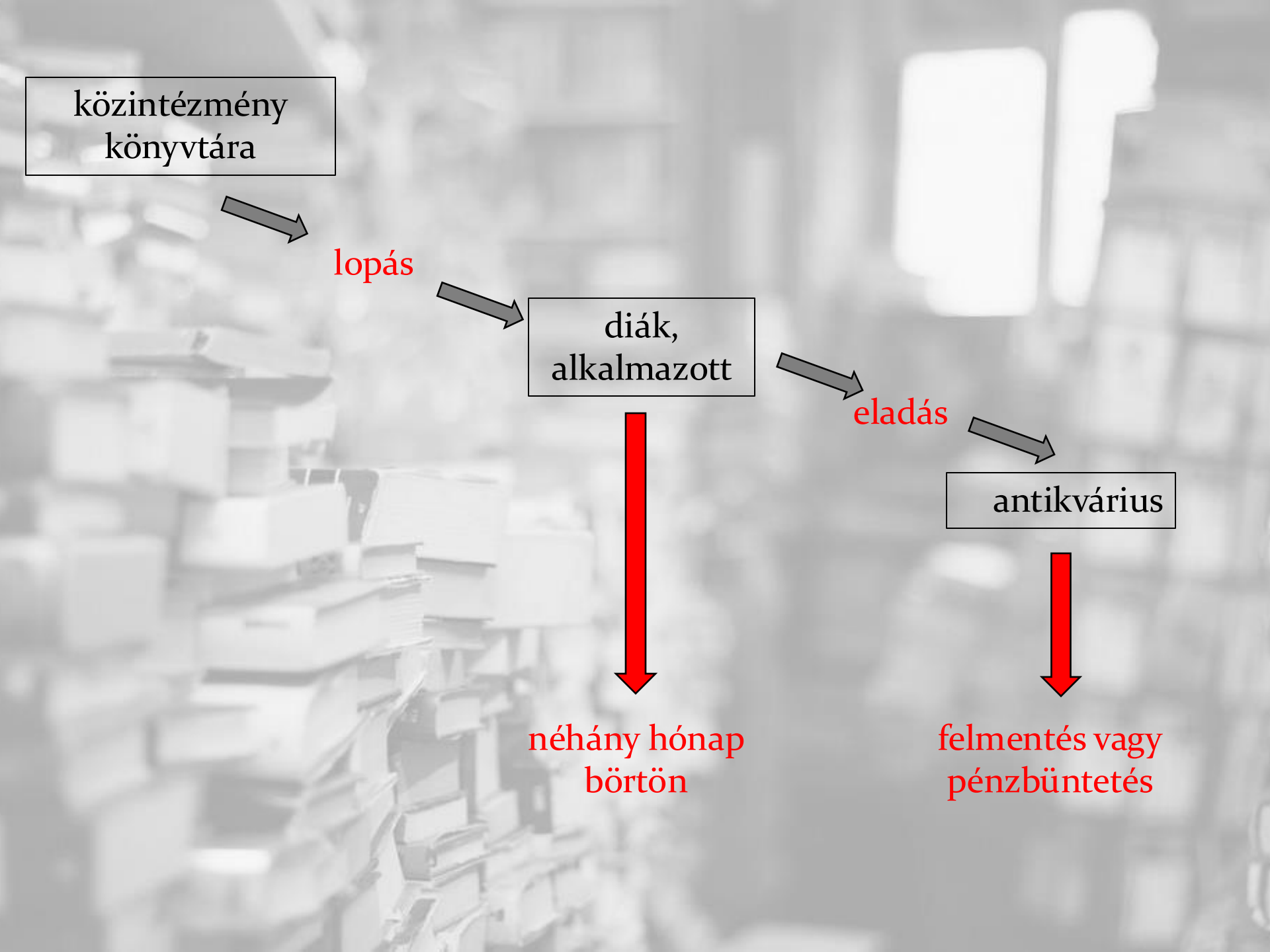
Az antiquárius, mint orgazda. Az utóbbi időben gyakran megesett, hogy antiquariusok megvásárolták a

Elitélt könyvkötő és antikvárius. *Schönaug* Béla könyvkötő a *Lampel* Róbert könyvkereskedőcégnek végezte a könyvkötési munkákat. Minthogy ezt egymagában nem tartotta elég jövedelmezőnek, mellékkereset után nézett. Erre a célra használta föl az ugynevezett *defekt-iveket*, amelyeket a cégtől azért kapott, hogy az esetleg elrontott iveket belőlük pótolja. Schönaug ugyanis ezeket a defekt-iveket egy-egy könyvvé összefüzte és eladta Glücksthal Sámuelnak, az *Eisler* G. antikváriuscég tulajdonosának. Schönaugra a tárgyalás folyamán rábizonyult az is, hogy két nasával, mikor a Lampel-cégtől valami munkát vett át, három csomag iskolakönyvet ellopatott, sőt ő maga adta a kezükbe az üzletben a csomagot. A

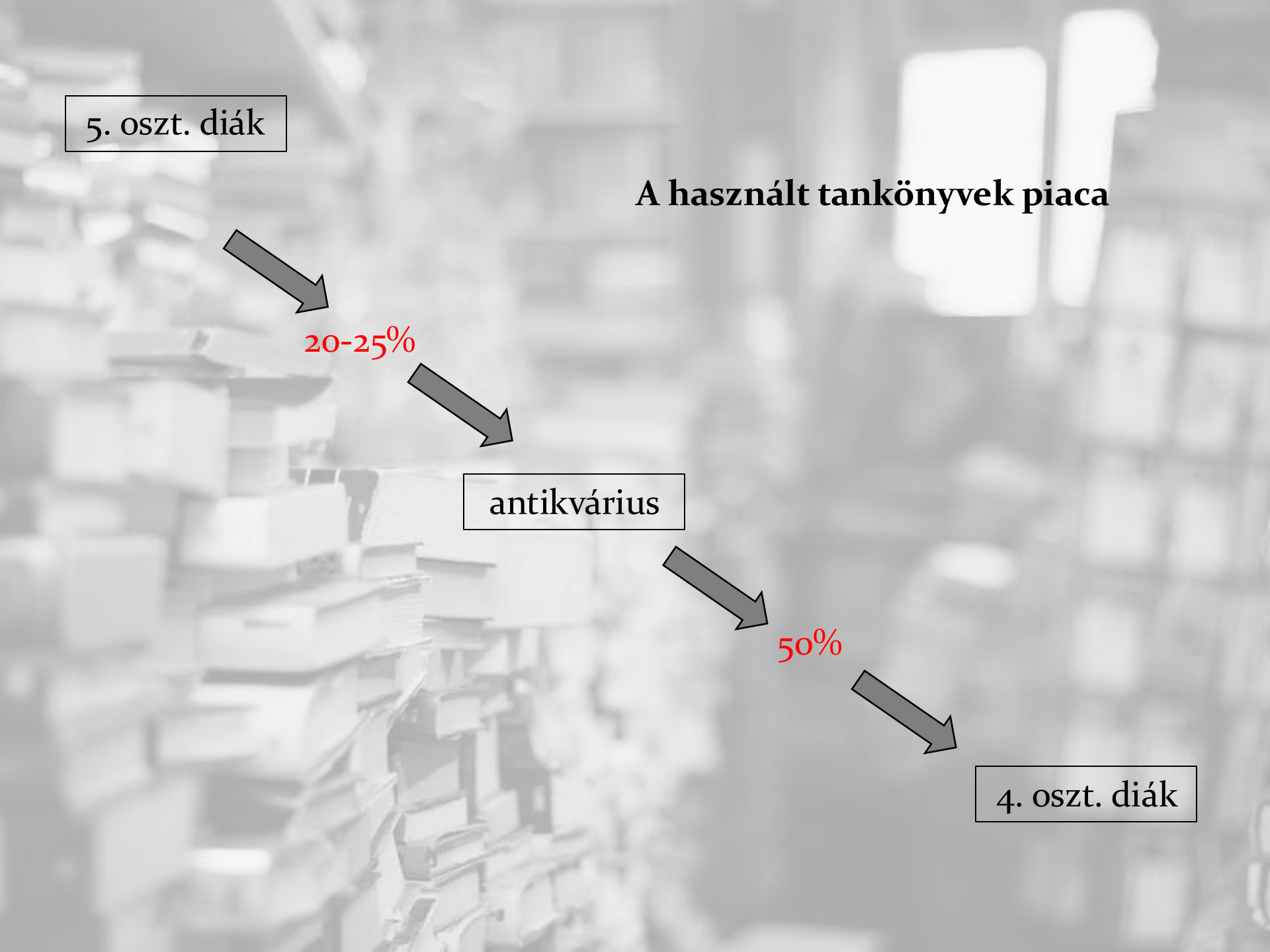

kiadó
25-30%
bizomány
könyvkereskedés
max. 10%
vevő
antikvárium
25-30%
vagy több
kiadó
40-50%
készpénz
vevő
részletfizetés
1-2 forint/hó

Pallas Nagy Lexikona
100 Ft, részletek
vevő
40 Ft, készpénz
antikvárius
60-65 Ft, készpénz
2. sz. vevő

tanár
tiszteletpéldány,
ingyen
25%, készpénz
kiadó
50%
antikvárius
vevő
recenziós példány,
ingyen
25%, készpénz
lapszerkesztő

közintézmény könyvtára
lopás
diák, alkalmazott
eladás
antikvárius
néhány hónap börtön
felmentés vagy pénzbüntetés

A használt tankönyvek piaca

ЧЕХОВ

ÓDONDÁSZAT (ANTIQUA
KECSKEMÉTEN.

A nagyérdemű közönséggel bátor[kod]atni, hogy a mind gyakrabban jeletkező igényeknek megfelelve, **könyvkereskedésemet**

Ódon-könyvkereskedéssel
(Antiquar-üzlettel)

kötöttem össze és ennek ápolására különös gondot fogok forditani.

A helyi viszonyoknak megfelelő gazdag raktárt szándékom tartani minden kelendő munkáról és zeneműről.

Veszek úgy egyes műveket, valamint egész könyvtárakat a lehető legmagasabb áron.

Iskolakönyvekből az újak mellett, — a miből csak lehet — használtakkal is mélyen leszállitott árakon fogok szolgálni.

Vállalkozom egész könyvtárak berendezésére és bárhol megjelent és hirdetett művek beszerzésére a legjutányosabb árak mellett, mit különösen az intézetek és egyletek szives figyelmébe ajánlok.

Remélem, hogy ezen újitás mélyen tisztelt vevőim tetszésével találkozand és szolgálatomat minél gyakrabban igénybe veendi.

Maradok mindenkor örömest kész szolgájuk

Fekete Mihály

604 könyvkereskedő és antiquarius.

KÖZPONTI ANTIQUARIUM ÉS KÖNYVKERESKEDÉS-től
Budapest, IV., Muzeum-körut 13.
Kérek 1913

Ingyen és bérmentve

legujabb

könyvárjegyzéket

Karácsonyi ajándékok, diszművek, ifjusági iratok, képeskönyvek, regények, tudományos munkák 10.000 különféle mű.

leszállitott áron.

Hely: Név:

Sziveskedjen kivágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni. P. H.

Mély tisztelettel van szerencsém a n. é. könyvvásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy 4 év óta fennálló könyvkereskedésemet egy a mai kor szinvonalán álló

ódondászattal
(modern antiquarium)

bővitettem ki.

Nagy raktárt tartok: **iskolakönyvekből,** magyar, német, franczia szépirodalmi művekből, tudományos és szakkönyvekből, ifjusági iratok, képeskönyvek és **zeneművekből** (kották) stb. stb. teljesen jó karban, **mélyen leszállitott áron.**

Bárhol és bárki által hirdetett könyv általam a lehető legrövidebb idő alatt **ugyanazon** áron megszerezhető.

Egyes munkákat, iskolai könyveket, vagy egész könyvtárakat mindenkor a legjobb árak mellett veszek, vagy becserélek; egyes könyvtárakat berendezek, felszerelek és kibővitek intézetek és magángyüjtők számára.

Kiváló tisztelettel

Első kecskeméti könyvódondászat
STEINER MIHÁLY
könyv-, zenemű-, papirkereskedés, könyvnyomda
599 Kecskeméten, Telefon szám 100.

PESTI NAPLÓ 1912 szeptember 1. 206. szám. 49

A könyvvásárló közönség és könyvtárak becses figyelmébe!

Szerencsém van a nagyhecsü könyvtárkedvelő közönség és könyvtárak vezetőségének szives tudomására hozni, hogy az évek hosszu sora óta találkozomnak képező Kun S. cég utóda Budapest, IV., Muzeum-körut 21. sz. a. lévő antiquariumot és könyvkereskedésemet teljesen önnan rendeztem be, megnagyobbitottam és azt mostantól fogva **Kun Dániel** (ezelőtt Kun S.) ugyfelei nevére alatt fogom folytatni. Ugyanennek folytán jelentem, hogy az általam a Budapest, IV., Magyar-utca 23. sz. ház II. emeletén létesitett könyvkiállitási termek teljesen rendben vannak már berva és a könyvszeretőt közönségnek megtiszteltetésére várnak. Ezen ujonnan berendezett helyiségben előtünt képez a magyarországi könyvkereskedelemben. Nálunk még nemzetünk nagy fejedelmeinek két halhatlan tereme és két szobában; — mely a Magyar-u. 23. sz. ház egész emeleti ucsai frontját foglalja el — vannak elhelyezve a magyar irodalom és tudományosság legkitünőbb müvei. A hatalmas nagy termek egyike a magyar irók, költők diszes kiadásu sorozatos müvei, mig a másik szintén impozáns nagy terem a **Vörösmarty-Schedel által szerkesztett „Tudományos Gyüjtemény"-től kezdve a modern „Nyugat"-ig** az összes hazai folyóiratokat teljes gyüjteményében tárja elénk. A termek mellett két szobában az irodalom és tudományosság minden ága gazdagon van szakositott állványos rendszer, egy, hogy mindenki az őt érdeklő könyveket könnyen, áttekinthetően kö[nyebben] meg.

A legérdekesebb dolgokat tartalmazza az I. számu szoba, hol számos vitrinben, közöttük egy Gutenberg által 1460-ban nyomatott teljes épségben megtartott mü is van. Ezen szoba tartalmazza a több mint 1000 darabból álló, az 1711-ig nyomatott **hungarica-gyüjteményt** is, melyben a **Rákóczi kéziratja, Mellus Péter lőves könyve, Telegdy prédikáció, Pázmány Péter és Károly műveinek legszebb kiadásai is beszolgáltatnak.** Nagy értékkel képviselt egy második szekrényben elhelyezett régi okiratok, kéziratok és levelek gyüjteménye, melyben 8 darab régi, **XIV. századból pergamentkötésben könyv is van,** melyek ebben a nemben mindenképpen **páratlanul** állnak. Mintegy 10.000 darab **régi levél és okirat a XIV. századból kezdődőleg,** közöttük számos pergamentokirat; igen gazdag sorozat **Apafy, Bethlen, Báthory és Rákóczy Ferenc** fejedelmektől 25 darab. **Kazinczy Ferenc által irt eredeti kiadatlan levél, 60 darab. Báró Wesselényi Miklós, 10 drb. Széchényi István gróf és számos Kossuth, Görgey** és más kiválló, a Rákóczi-kor szabadságharc történetére vonatkozó eredeti okirat, levél és kézirat. Gazdag választék régi és új **exlibrisekben,** eredeti **metszőtőrök, emlékkönyvek** és több mint 150 **eredeti aláirásunkat** a legjobb magyar művészektől, kik között **Barabás, Lotz, Marastoni, Munkácsy, Pállik B.** és más jobb magyar művészek alkotásai foglalnak helyet. A **közvági-vásárlások és elvesztések gyüjteménye** mintegy 5000 darabból áll, melyek közül felemelhetők: **Barabás, Bálnai Pál, Bogoján, Jankó, Kriesi, Liezt, Munkácsy M., Székely, Szemlér, Stúrio, Telepy, a kiros Petrusinkus, Zichy** és mások művei.

Ezen gyüjteményeink mellé párja a szintén mintegy 5000 darabból álló **Karrikatura-kollekció, mely Bir, Csergép, Edur, Hunfalvi, Jenny, Linek** és a több magyar karrikaturarajzoló eredeti művét tartalmazza.

Rendkivül érdekes és értékes a **modern kodex-kollekció,** mely mintegy 50 különböző műből áll, melyek **Mátyás király, Napoleon, Petőfi, Csokonai, Arany, Janus Pannonius** és sok más kiváló iró saját egyéniségének művészi illusztrációjának eredeti alkotásai. A részben figurális, részben csupán ornamentika a leggazdagabb szinváltozatban, a középkori miniatürök szépségével és művészi értékével versenyez.

A nemek szerint, vagy fókus szerint elhelyezve, van elhelyezve a mintegy 10.000 darabból álló, vagy részben magyar tárgyu réz-, acél- és kőmetszetü képek gyüjteménye külön csoportokban elrendezve.

Könyveink száma mintegy ½ **millió** darab ki, melyek nagyrészben Muzeum-körut 10. sz. házban lévő hatalmas nagy raktárainkban vannak elhelyezve és oly módon beosztva, hogy a legkisebb érdeknek, vagy bármely folyóiratnak egyes számai is azonnal megtalálhatók. Raktár-katalógusaink tudományos és irodalmi ágakban szétválasztva szolgálatára állanak ki, hogy **a mig készek**ben levő összes uj példányait a következő évfolyam munkálatai teljes példányszámában birtokosoknak mutatkozhassunk és csak ezután vagy általam kapható: **Nagy Iván „Magyarország nemesi családjai", a „Levantorum" nagy albuma, Szendrey-Radisich „A magyar miklecsek", Simonyi-Szarvas „A magyar nyelvtörténeti szótár", a Siskiévics-Szakrépy „Duo Vadis", Szlemnyi tájszótára, Petrik nagy bibliographiája, Balogh Pál: „Néptánk Magyarországon", Havas „Dalmacia", Max. Wintermeyer, Lamormaine „A Görömlések története" Csiky-Pintéria Vigjátékai.** Kiadásomban gazdag szótárat jelent meg a budapesti ind. egyetemi előadások hagyatékából, s. m.: Alexander Bernát, Beöthy Zs., Riedl Frigyes, Schaller és más kiváló tudósok előadásaiból, melyeknek speciális ingyenkérvel készségesen szolgálok.

Egyéb ingyenkérelmet is bárkinek ingyen és bérmentve küldünk meg, kérve azonnal — gazdag tartalomnak és igen olcsó árainkat ingyen — minden figyelemreméltót és terjeszthetőt. Ajánlatok és megrendelések postafordultával lesznek elintézve. — Levelezés bármely nyelven. — El nem mulasztható szives figyelmébet arra is felhivni, hogy igen jó áron, középszerü vásárlók meg egyes jobb modern vagy régibb müveket, egész könyvtárakat, müvészi rajzokat és hirdetményeket, régi oklevelekért, birói irás és államiratok kezelési ügyét és nemesi oklevelekért nagy árakat fizetek.

Bátorkodom azt is tudomásul adni, hogy f. é. október hó 1-én megnyitom a Muzeum-körut 21. sz. alatti ház egy igen nagy udvari helyiségében **az állandó nagy könyvbazáromat,** hol a közönségnek és irodalom minden ága gazdag választékban, rendkivül olcsó, mélyen leszállitott áron fog árusittatni.

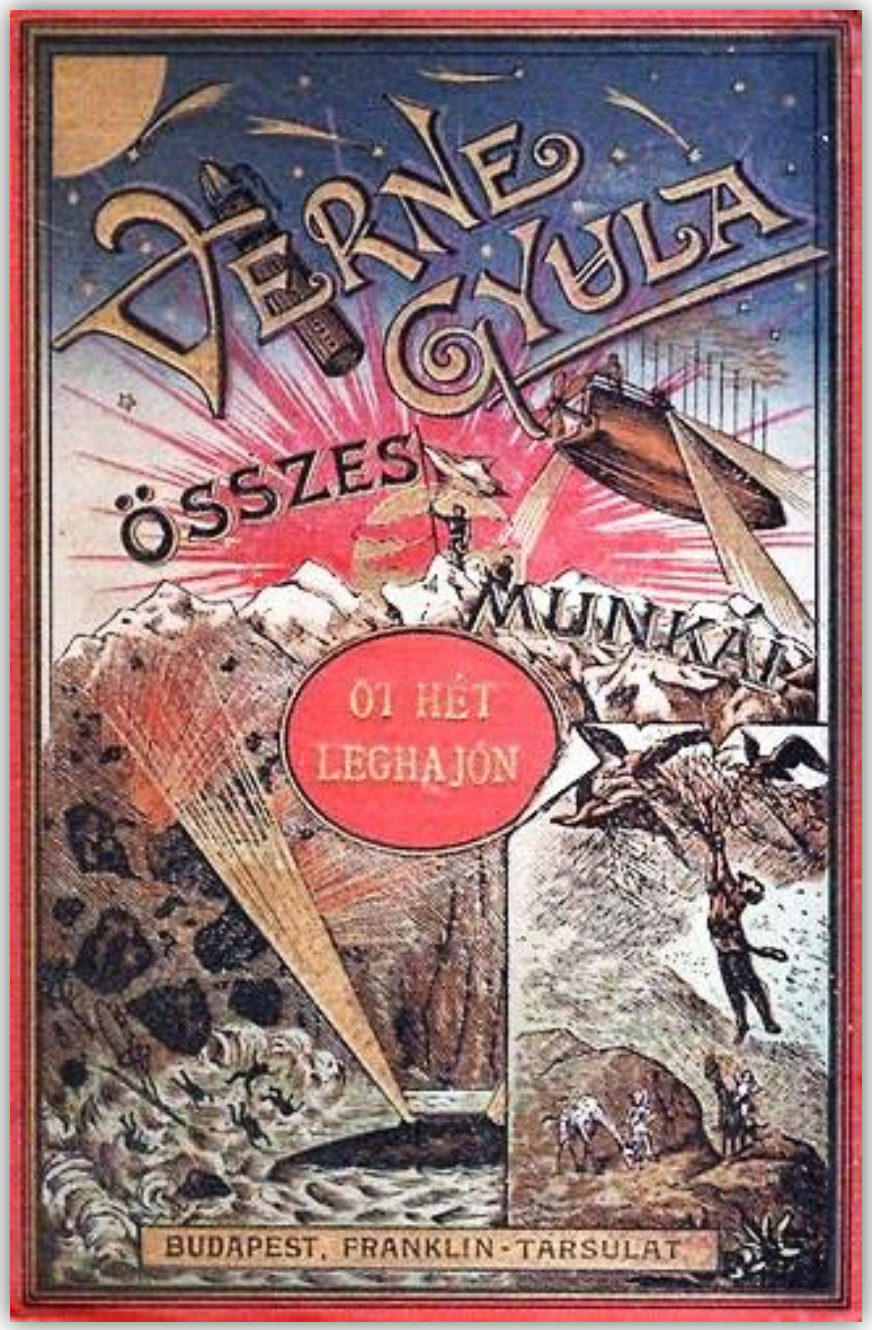
Magamat és vállalatomat a t. könyvkedvelő közönség és könyvtárak vezetőségének kegyes figyelmébe ajánlva, irásban addig is tanácsot, felvilágositást készséggel és azt a jövőben is kérve, maradok

A legmélyebb tisztelettel:

Kun Dániel
[ezelőtt Kun S.]
antiquarius és könyvkereskedő.

Ezlethelyiségeim:
Olcsó könyvek nagy áruháza
Muzeum-körut 21.
Kiállási terem, iroda és expedicio
Magyar-utca 23. II. em.
Állandó nagy könyvbazár:
Muzeum-körut 21. és Magyar-u. 23.
az újonnan létesitett nagy udvari helyiségben.
Telefon 75—84.

„Minden bárhol és bárki által hirdetett könyv nálam kapható."
Abonyi Jenő, Budapest

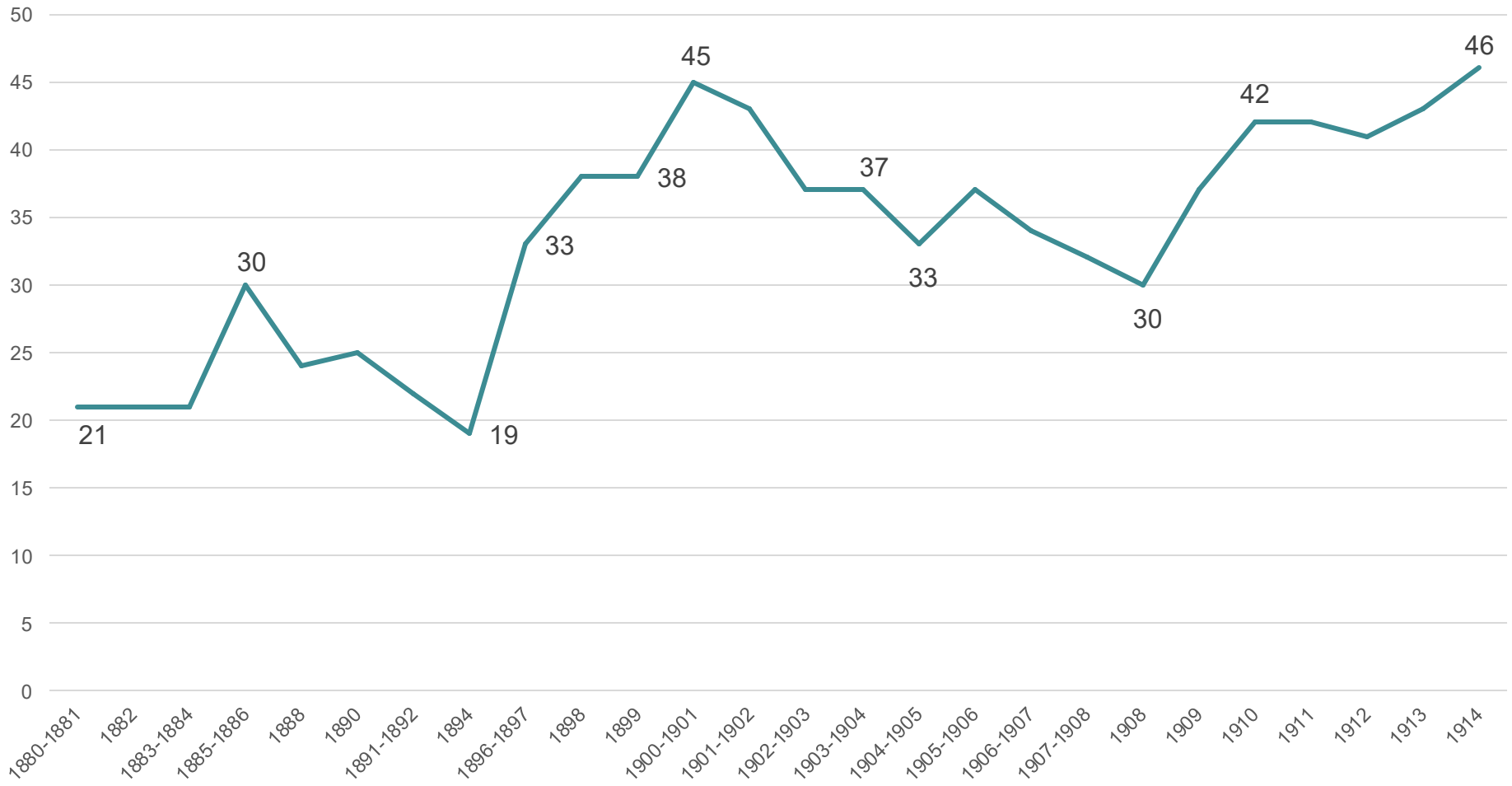

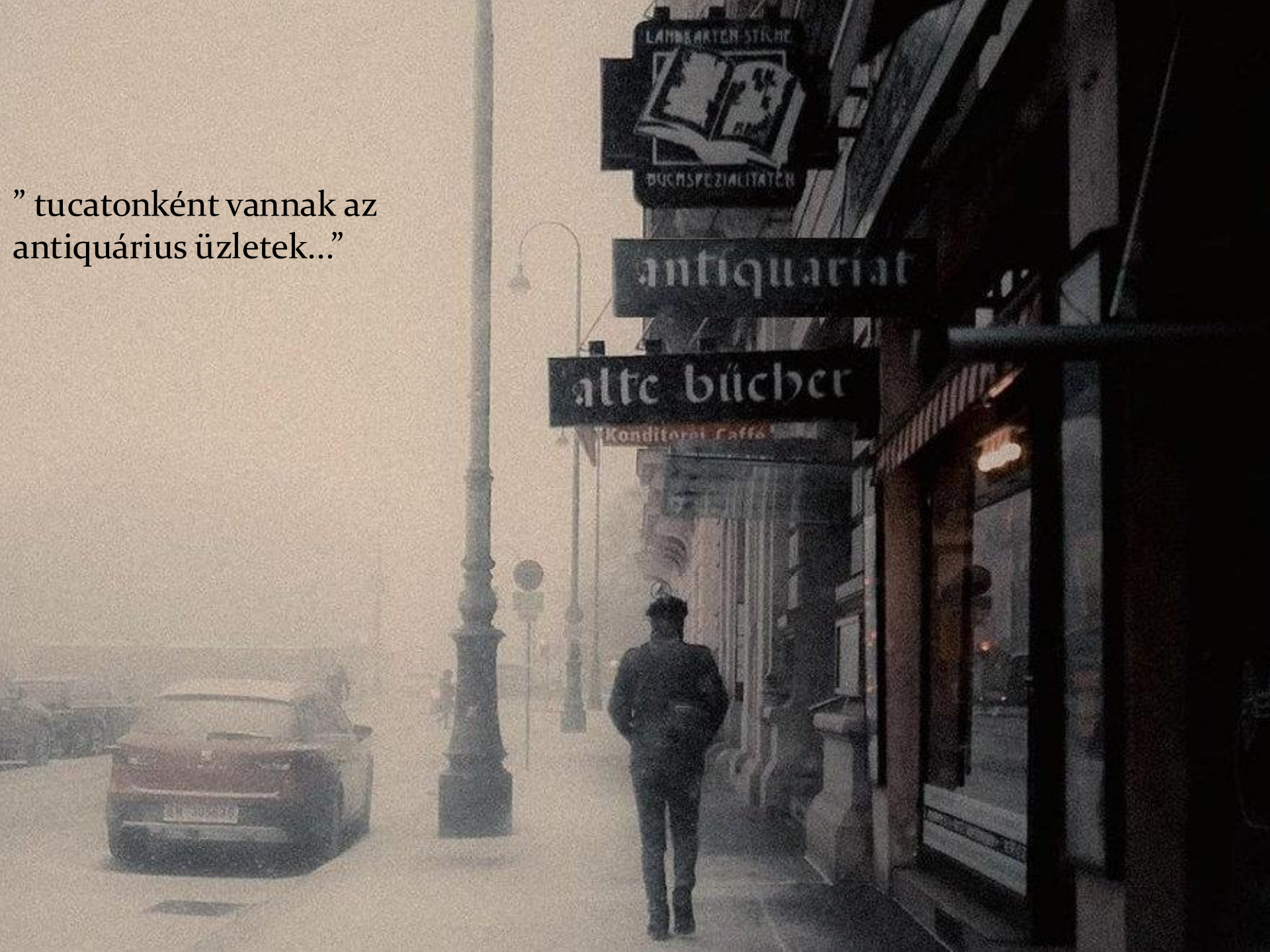
Franklin Társulat, 1880

Eisler Gizella, 1891

A **regisztrált** antikváriumok száma Budapesten

” tucatonként vannak az antiquárius üzletek…”

”Sensatios regény! Oroszországban elkobozták!”

1909

”Nem illik!”

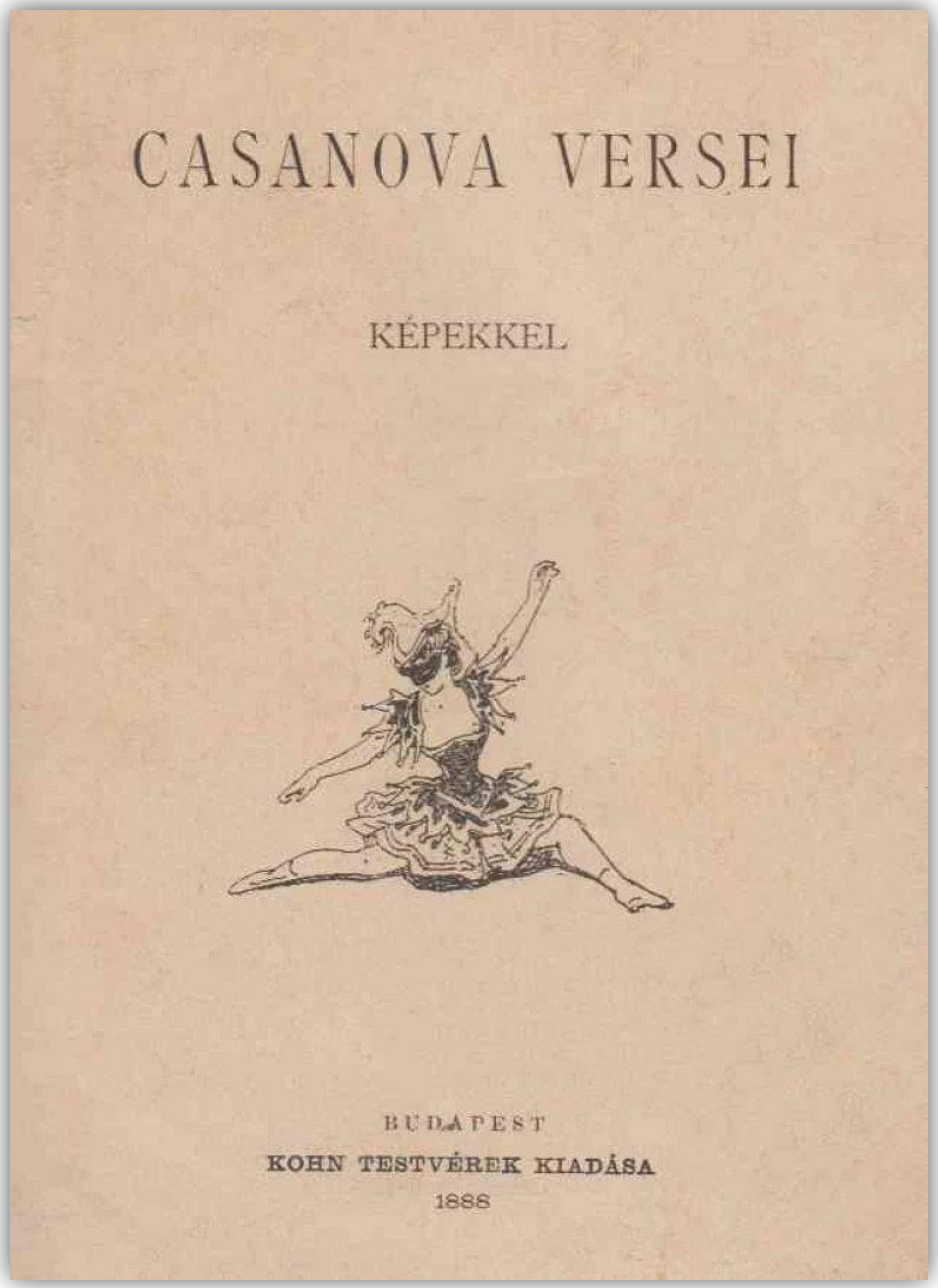
”Megárt!”

Egy antikvárium kirakata
1886

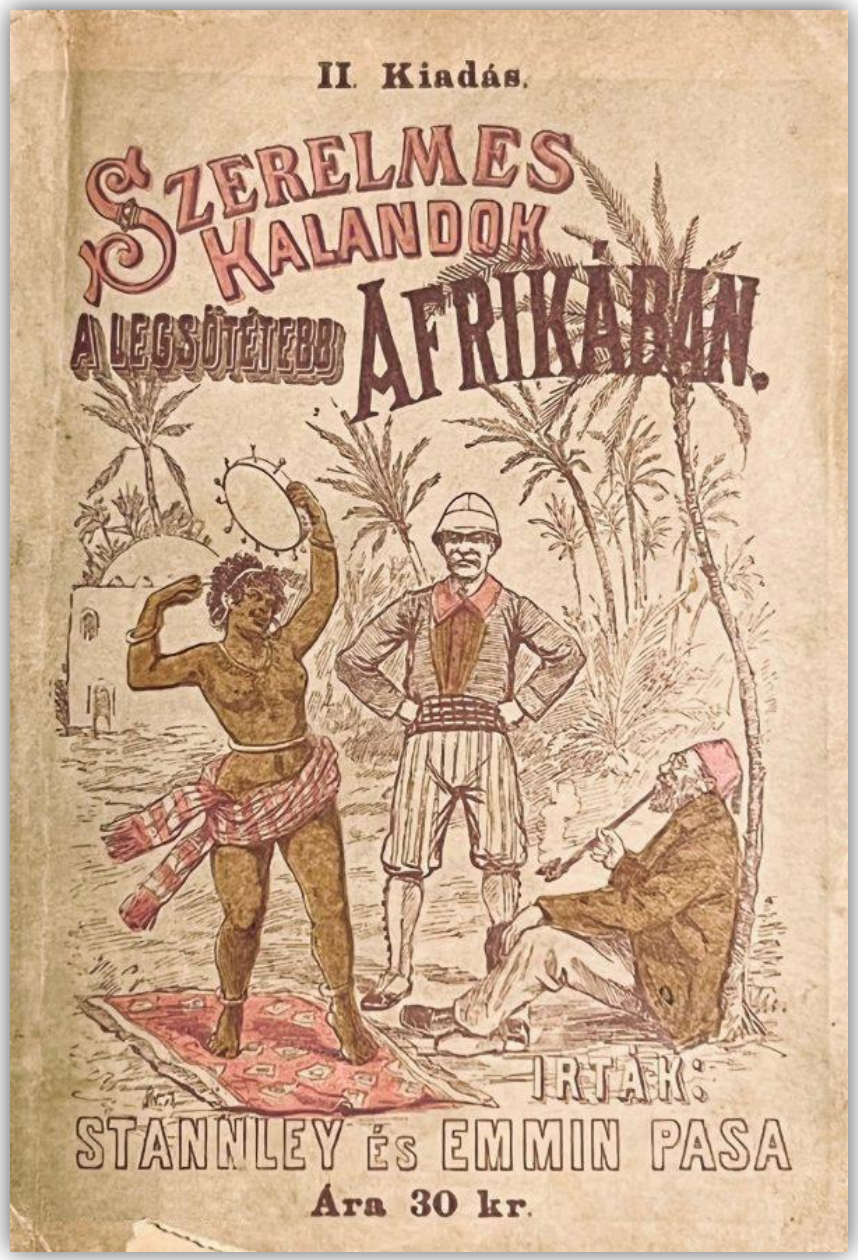

Faublas lovag szerelmi kalandjai (1909)
„számos vonzó képpel”

Casanova versei (1888)
„képekkel”

II. Kiadás.
SZERELMES KALANDOK
A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN.
IRTÁK:
STANNLEY ÉS EMMIN PASA
Ára 30 kr.

1891

NAGY IRMA: KÖNYVE:
BÜNÖS-SZERELMEK
EGY URILEÁNY VALLOMÁSA
IRTA
NAGY IRMA
ÁRA 1 KOR.

1908

De kissé bágyadtnak látszik, szemeit kék gyürük veszik körül, abból is látszik, mit nem tesz egy áttánczolt éjszaka! Többet mulat az ember, mint a mennyit megbir s másnap aztán oda van. Minden nap ismétlem ezt a márkinénak, de ő mit sem törődik vele. Előre! Helyre kell állitanunk legalább egy jó reggelivel ennek a bájos gyermeknek erejét s aztán haza kisérjük.

Ezen „haza kisérjük“ szerfölött kezdett nyugtalanitani. Kijelentettem a márkinak, hogy tökéletesen elégnek tartom, ha már a márkiné meghozza nekem azt az áldozatot; de ő nem tágitott. A márkiné segitségemre jött, hogy őt lebeszélje szándékáról, de a márki azt felelte, hogy Duportail ur semmiképen se veheti tőle rosz néven, ha leányát haza viszi, miután neje is velünk jön s hogy szeretné megismerni azt az embert, a kinek ilyen bájos gyermeke van. Bármiként erőlködtünk, nem tudtuk abban megakadályozni, hogy el ne kisérjen.

Félni kezdtem, hogy ezen kaland, a mely oly szerencsés előjelek közt kezdődött, végre is szerencsétlenül fog végződni. Nem tehettem okosabbat, mint hogy megmondtam a kocsisnak Duportail ur valódi lakczimét:

— Duportail urhoz, az Arzenál mellett, — szóltam beszálláskor a kocsishoz.

A márkiné észrevette zavaromat s nem kevéssé nyugtalankodott miatta. Nem jutott semmi kibuvó eszembe, midőn az én állitólagos atyám kapuja elé értünk.

egyik komorna mellettem surrant el. Megrémültem, hogy az utolsó pillanatban eszébe talál jutni, hogy félrehuzza a függönyt s ész nélkül vetettem bele magamat az ágyba, fölizgatva attól a furcsa kalandtól, a mely ide vezetett és sejtelmem se volt róla, mi fog ezután történni s mit fogok már most cselekedni.

A márkiné is csakhamar követte példámat, midőn a márki hangját hallotta:

— Nemde hölgyeim, megengedik, hogy jelen lehessek az éjjeli ruhaváltásnál? Hogyan? már az ágyban?

Meg akart engem ölelni. E miatt a márkiné komolyan megharagudott rá s kiutasitotta a szobából. Az ajtóból visszafordult s jó éjszakát kivánt nekünk.

Néhány pillanatig mély csend uralkodott, végre a márkiné észrevehetőleg megindult hangon mondá:

— Alszik már, szép gyermekem?

— Oh nem. Nem alszom.

Karjaimba omlott, miközben keblére szoritott.

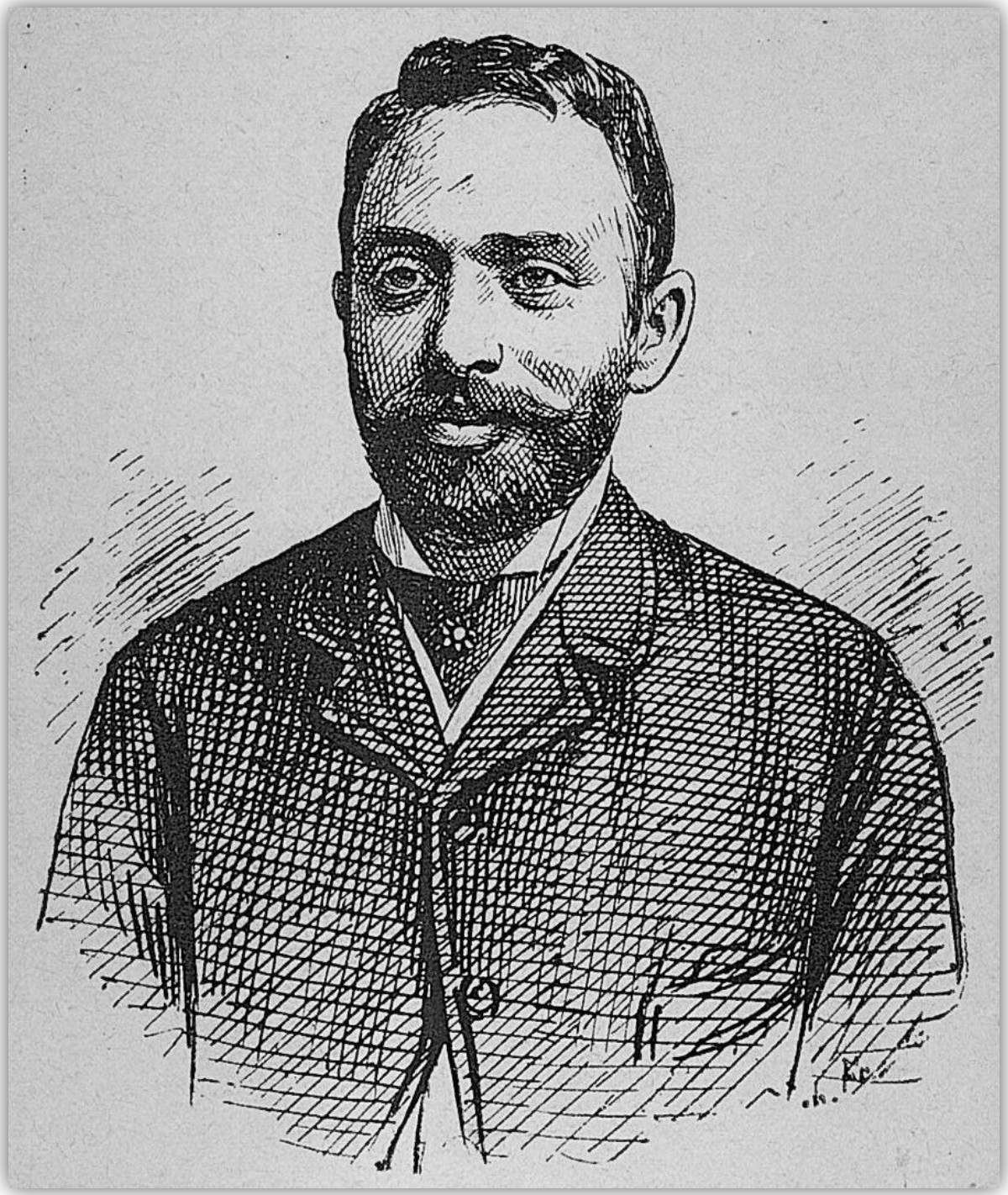
— Nagy Isten! — kiáltá tettetett meglepéssel, miközben engem gyorsan visszalökött, hiszen ön férfi! Hogyan uram? Lehetséges az?

— De asszonyom, — válaszoltam remegve, hiszen megmondtam én kegyednek!

— Megmondta nekem! De hát el lehetett-e hinni? Önnek nem lett volna szabad itt nálam

Ruzitska
Ármin

1887

Weisz
Glücksthal
Graf
Horovitz
Sinnreich
Mandelblühl
Rosenberg
Mandl
Rosenbaum
Politzer
Goldgruber
Laufer
Polnauer
Eisler
Pollák
Kohn
Stemmer
Sachs
Müller
Ranschburg
Stärk
Lőwy
Robitsek
Steiner
Schlezinger
Ungár

Ruzitska Ármin antikváriuma 1887-ben

Eladásra kínált antikváriumok árai

1900: 3000 forint
1903: 8500 korona (=4250 forint)
1903: 5500 korona (=2750 forint)
1905: 10.000 korona (=5000 forint)

Egy antikváriumi eladó átlagos fizetése

1904: tanuló – 20 korona
1916: kifutófiú– 60 korona

1902: segéd – 60 korona
1907: segéd – 80 korona
1908: segéd – 100 korona
1911: segéd – 140 korona

1908: üzletvezető – 250–300 korona

(könyvesbolti alkalmazott:
100–130 korona)

Rozsnyai Károly üzlete, a *Magyar könyvárusok és antikváriusok egyesületé*nek székhelye

SPORT

Köszönöm, hogy
meghallgattak